

MINISTERIE VAN: BUITENLANDSE ZAKEN

Afd. DBI/PL

'S-GRAVENHAGE, de 24 Juni 1953

No.

Z DGIN DBI-/PL MP
WND MP MINVOR.

Fotocopie nr: *91619*

CODETELEGRAM

Bestemd voor: D J A K A R T A	
Afkomstig van: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN	
Volgnummer:	Ref. nummer: 5780

GEHEIM.

Ter informatie van Minister Luns en Uzelve volgen hieronder enkele belangrijke bijzonderheden ontleend aan de inmiddels ontvangen militaire patrouille-rapporten en de processen-verbaal van verhoor van 10 infiltranten te weten 8 militairen, de burgerambtenaar Kaparang en de gids Aboe Talip.

Niet is kunnen worden vastgesteld of en zo ja op welk tijdstip, op welke wijze en van wie de commandant en de ondercommandant van de groep, de - gesneuvelde - sergeanten Kalalo en Lala opdracht hebben ontvangen tot infiltratie in Nederlands Nieuw Guinea.

Alle manschappen van de infiltratiegroep hebben erkend door de sergeant Kalalo in kennis te zijn gesteld met zijn voornemen om naar Nieuw Guinea af te reizen, teneinde aldaar een guerilla te gaan voeren tegen het Nederlandse machtsapparaat. De soldaten zouden over het doel van hun reis eerst zijn ingelicht ná het vertrek uit Geser.

De soldaten Kaunang, Moningka en Rambitan verklaarden bij hun verhoor op daartoe strekkende pertinente navraag, van de sergeant Kalalo persoonlijk vernomen te hebben, dat hij (Kalalo zelf) de feitelijke opdrachtgever (initiatiefnemer) tot deze infiltratie zou zijn geweest.

De soldaat Lasut verklaarde van sergeant Kalalo gehoord te hebben, dat de opdracht tot infiltratie afkomstig was van de commandant van de tweede compagnie te Leimu, de tweede luitenant H. Kaunang, onder wiens bevel het peloton te Geser ressorteert.

Ik moge hierbij aantekenen, dat er meer aanwijzingen zijn, dat de infiltratie op hoger niveau moet zijn voorbereid onder andere het feit dat de gids Aboe Talip verklaarde in Ambon opdracht te hebben ontvangen naar Geser te vertrekken terwijl de burgerambtenaar Kaparang eveneens afkomstig is uit Ambon en als chef noemt luitenant Motulok. Kaparang verklaarde de mening te zijn toegedaan, dat de opdracht van sergeant Kalalo van hogerhand kwam.

De gids Aboe Talip verklaarde nog, dat hij tijdens zijn verblijf te Geser frequent door de sergeant Kalalo werd uitgehoord over de actuele situatie in Nieuw Guinea en dat hij reeds dadelijk bij zijn aankomst te Geser op 18 April 1953 door de sergeanten Kalalo en Lala werd ingelicht over de bij genoemde militairen be-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Handtekening of paraaf:

CODETELEGRAMGEHEIM.

staande plannen om met een gewapende groep in Nederlands Nieuw Guinea te infiltreren om aldaar een guerillastrijd in te zetten tegen de Nederlandse machtsapparaten.

Alle gehoorde personen hebben ten aanzien van het doel van de reis erkend:

- A. dat de militaire groep onder commando van de sergeant Kalalo het oogmerk had om in Nederlands Nieuw-Guinea te infiltreren;
- B. dat na de infiltratie op Nederlands grondgebied door bedoelde militaire groep een guerilla zou worden gevoerd tegen de Nederlandse machtsapparaten in Nieuw-Guinea.

Uit de verklaringen van het merendeel van de militairen is komen vast te staan, dat zowel het naderen van het politie-patrouille-vaartuig, dat de eerste verkenning verrichtte, als de enige tijd later gevolgde nadering der drie motorvaartuigen waarvan de Koninklijke Landmacht zich bediende, was opgemerkt door de infiltranten. Bij laatst bedoelde nadering zou de infiltratiegroep, die zich toen in de omgeving van kampong Werpigang bevond, op last van de commandant sergeant Kalalo in stelling zijn gegaan.

De korporaal Suoth en de soldaten Lasut, Sompi en Rugian hebben waargenomen, dat op het moment, dat de Nederlandse motorvaartuigen voor kampong Werpigang voeren, door de sergeant Kalalo, bijgestaan door de sergeant Lala, het vuur werd geopend door persoonlijk drie granaten met de mortier af te vuren in de richting van deze vaartuigen.

Eerst na de ontploffing van de derde door sergeant Kalalo afgevuurde mortiergranaat, welke 50 meter afstand ontplofte, werd van Nederlandse zijde het vuur beantwoord.

De verhoren bevestigen de volstreekte onjuistheid van de Indonesische beweringen, dat de Indonesische militairen tengevolge van ongunstige weersomstandigheden op de Nieuw-Guinea-kust terecht kwamen. De getuigen hebben deze gedachte zelfs helemaal niet geopperd. Aan boord van de prauw Bokwawasa werden enige tientallen brochures en politieke weekbladen aangetroffen, waaronder de "Suara Irian". Dit propagandamateriaal, voorzover naar Nederland opgezonden, is momenteel opgelegd bij Minvor.

Copie van de ontvangen gegevens zend ik U per luchtpost, doch Minvor verzoekt deze niet ter inzage te geven of over te leggen aan de Indonesische Regering mede aangezien de verhoorde personen hierdoor later in Indonesie in moeilijkheden zouden kunnen geraken.

BEYEN 201. 

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:-

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

Handtekening of paraaf:
A/DGIN.